



WAA MAXAY HEERARKA KORNIINKA ILMUHU?



1. ILMAHA MARKAA DHASHAY

LABADA BILOOD EE UGU HOREEYA NOLOSHA, CARUURTA MARKAA DHASHAA WAXAY SI TOOS AH UGA JAWAABAAN XAALADAHAD DEEGAANKA. CARUURTA MARKAA DHASHAA WAXAY U DHAQQAJIN KARAAN MADAXOOGA DHINACYADA, WAXAY ARKI KARAAN ALAABTA LOOSOO DHAWEEYAY, WAXAY U JEEDSAN KARAAN CODKA OO MARKA AY BAAHI MUUJINAYAAN WAY OOYAAN. BISHA SADEXAAD EE NOLOSHOODA, CARUURTA MARKAA DHALATAA WAXAY U DHOOLA CADAYN KARAAN DADKA.

2. ILMAHA SABIGA AH

AWOODO BADAN AYUU BARTAA ILMUHU MARKA UU GAADHO 1 SANO:

- 3-6 BILOOD JIR, ILMAHA SABIGA AHI WAXA UU KALA GARAN KARAA WAJIYADA DADKA UU YAQAAN, WAXA UU BILAABAA HADAAQ, WAXAY XAKAMAYN KARAAN DHAQDHAQAAQA MADAHA OO GACMAHA AYAY ISKU KEENAAN.
- MARKA AY GAADHAAN 6 BILOOD, CARUURTA SABIGA AHI WAXAY FADHIISTAAN IYAGA OO LA TAAGEERAYO, WAY BOOD BOODI KARAAN MARKA LA ISTAAJIYO OO WAXAY KA JAWAABI KARAAN MARKA MAGACOODA LOOGU YEEDHO. CARUURTA SABIGA WAXAY WAX KU SHEEGAAN ISHAARADA JIDHKA.
- CARUURTA 9-12 JIRKA AH WAXAY TILMAAMI KARAAN WAX, WAXAY QAADI KARAAN WAX, GUURGUURAN KARAAN OO XATAA WAY ISTAAGI KARAAN MARKA LA TAAGEERO. CARUURTU WAXAY CANJILI KARAAN CODADKA IYO QAABKA JIDHKA.

3. CARUURTA SOCOD BARADKA AH

MARKA AY CARUURTU U DHAXEEYEEN 1-3 SANO JIR, WAXAY ISTAAGI KARAAN KALIGOOD, BARAN KARAAN SIDA LOO SOCDO MARKA LAGA CAAWIYO, BILAABI KARAAN OROD IYO INAY KORAAN JARAN JARADA GAAGAABAN. CARUURTA AYAA GACANTA U LULI KARTA BAY-BAY AHAAN, WAXAY QABAN KARAAN QALIN BEENSALKA, SAWIRI KARAAN GOOBAAB, BARAN KARTAA ODHAAHDA DHAWL KALMADOOD IYO XATAA WEEDHO GAAGAABAN OO WAXAY RAACI KARAAN TILMAAMO FUDUD.

4. WAXBARASHADA DUGSIGA KAHOR

INTA U DHAXAYS 3-5 SANO JIR, CARUURTA DHAQDHAQAAQOODA AYAA KALA SOOCMA. CARUURTU WAXAY TUURI KARAAN OO QABAN KARAAN KUBAD, BOOD BOODI KARAAN, BARAN KARAAN SIDA DHARKA LOO XIDHO OO WAXAY SAWIRI KARAAN WAX DHAMAYSTIRAN SIDA UBAXA. WAXAY KU HADLI KARAAN WEEDHO DHAMAYSTIRAN, DHAADHEER IYO XATAA 2-3 WEEDHOOD OO SI FUDUD U KALA BAXSAN. TOBOBARKA ISTICMAALKA SUULIGA, WAXAY BILAABAAN INAY GALAAN SUULIGA. INAY BARTAAN CAWRADODA AYAA AH HABDHAQAN KU CAADI AH DA'DAN.

Waan Cusubahay

Waxaan leeyahay mustaqbal iyo baahiy.

Waxaan ahay qaate macluumaad:
Waxbaan daawadaa, dhagastaa,
dhahamiyaa iyo uriyaa.

Waxaan ku mashquulsanahay
maskaxdayda oo loo wado waxbarashada.

Waxaan ahayn saynisyahan iyo
xaliye mushkilad.

Waxaan rajeyaa oo aan ka helaan
canjilaada dadka.

(I Dhaqaalee)



Waxaan ahayn 2

ma fududi. Waxa aan bilaabaa inaad ogaado
in caalamku aanu aniga igu wareegin sidii
aan u haystay markii aan yaraa.

Laakiin welli, noloshu way adag tahay.
Waxaa weeye wakhti waxoogaa murugdsan
oo i hargiyay waxoogaa.

Waxa aan isku dayaa in aan fahmo
caalamka oo waxa aan jecelayah in aan
wax eego oo aad kaxeexo muuqdaa
waxoogaa *mushkilad ah*. Waxaan ahayn
awood aan la jaleecin karin, maskax
mashquul ah oo socota.

(Ma i yaraysan)



Waxaan ahayn 4

Waxa aan u hadlaa si wanaagsan, degdeg
ah, oo waxa aan doonaa xarabaadka.

Waxa aan ahayn qof waxkasta inuu
yaqaan isku haysta... sida waxaan
doonaya in aan ogaado wax walba.

Waxa aan hayaa su'aalo ka badan inta
aan jawaab u hayso.

Waxa koray dareenkaya oo waxa
aan garan karaa inay taasi ku
dhibayso, laakiin fadlan ha iga joojin
baadhitaankayga wax ogaanshaha.

(Iga hor imaadka)



Waxaan ahayn 1

Waxaan jecelayah in aan wax ogaado,
waxbaan daawadaa, kala saaraa, diirada
daaraa, oo bararka qaar waxaan ahayn
saynisyahan ay wax kaga dhagto.

Waxa aan u bartaa si dabiici ah wax mar
kasta aniga oo baadha wax... dheehde
joogto ah oo dareemada khibrada ah.

Waxaan ahayn qof wayn oo kolba wax kusoo
kordhaan oo awood badan leh, oo ay ka
go'an tahay inuu caalamka la macaamilo.

(Ilmo yar *ma* ihi)



Waxaan ahayn 3

La iima samaynin in aan fadhiyo, in
aan gacmaha haysto, in aan yeesho
dulqaadka aan kuyuuga ku galayo,
ama in aan aamuso.

Waxaan u baahanahay dhaqaqa,
waxaan u baahnahay dulqaad, waxaan
u baahnahay xaraabaad, oo waxa aan u
baahnahay la macaalinka caalamka aniga
oo adeegsanaya jidhkayga oo dhan.

Aan Ciyaaro

(I aamin, waxbaan baranayaa)



Waxaan ahayn 5

Waxaan ahay khatar qaate iyo wax bi'iye.

Waxa aan ku kalsoonahay qabashada
waxyabaha soo jireenka ahoo. La iima
samaynin in aan miis fadhiisto. Waxa
aan ku mashquulsanahay ficiilada wax
samaynta iyo wanaajinta.

Weli uma wayni sida dadka qaar ii
arkaan-Weli waxa aan u baahnahay ciyaar,
dhaqaqa, iyo baadhitaan.

(Ha Dedejin Caruurnimadaya)



SAWIRKA BAADHITAANKA WAXBARASHADA HORE: WWW.EXPLORATIONSEARLYLEARNING.COM



DENVER HEALTH™

est. 1860

FOR LIFE'S JOURNEY

HABDHAQANKA MUNAASABKA AH EE WAXABRASHADA DUGSIGA KAHOR

WARWAR

WARWARKU WAA SHAY CAADI AH OO KAMID AH KORNIINKA CARUURNIMADA HORE, OO CARUURTA AAN GAADHIN WAXBARASHADA BADANAA WAXAY KA BAQDAAN WAXYAABAHA SIDA INAY KELIGOOD NOQDAAN AMA INAY MEEL MADAW JOOGAAN. HADII ILMCHAAGU UU WARWARSAN YAHAY AMA UU MUUJIYO CALAAMADO WARWAR, WAXAY AAD KU TAAGEERI KARTAA ADIGA QIRAYA BAQIDIISA, SI AAYAR AH UGU DHIIRI GELINAYA INAY WAX SAMEEYO OO KU AMAANAYA INUU SAMEEYAY WAXA KU ABUURAY BAQDINTA.

DAGAALKA

IS AFGARAN WAAGA IYO DADAALKA CARUURTA DHAXDOODU WAA WAX ISKA CAADI AH. WAXA AAD KA CAAWIN KARTAA ADIGA OGAANAYA DAREENKA, SHEEGA DAREEMADA IYO BAAHIYAH.

BEEN SHEEGISTA

WAXA DHICI KARTA INAAD KU QABATO ILMCHAAGU OO MARARKA QAAR BEEN SHEEGAYA. BEENTU WAXAY KA MID TAHAY KORNIINKA, OO WAXAY CAADIYAN KU BILAABANTAA DA'DA SADEX JIRKA. WAXA AAD KA TAAGEERTAA ILMCHAAGA ADIGA OO BARAYA QIIMAH DAACADNIMADA HALKII AAD KU GANAAXI LAHAYD BEENTA YAR EE UU SHEEGEY.

XISHOODKA

HABDHAQANKA XISHOODKU WAA U CAADI CARUURTA AAN GAADHIN WAXBARASHADA. HADII ILMCHAAGU AANU MARKA DADKA DHAX GELIN, WAXAA WANAAGSAN IN LAGU AMAANO ILMCHAAGA HABDHAQANKIISA DAD DHAX GALKA, SIDA INUU U JAWAABAY CID KALE, ISTICMAALKA INDHO SIINTA, AMA INUU KU CIYAARAY MEEL ADIGA OO FOG.

XANAAQA

HADII ILMCHAAGU UU YAHAY XANAAQYAHAN, WAXAA IN LA XASUUSTO IN ILMCHAAGU UU WELI BARANAYO QAABABKA HABOON EE UU U SHEEGAYO DAREENKIISA. QAABABKA LOO TAAGEERAYO IMAHA SI UU U YAREEYO XANAAQU WAA IYADA OO LA YARAYNAYO KACSANAANTA ILMCHAAGA, LA OGAANAYO OO LAGU SHEEGAYO DAREENKA KALMADO, BADALAYA DAREEMADA ILMCHAAGA, OO GARANAYA WAXA KA XANAAJIYA ILMCHAAGA.



SIDA LOO TAAGEERO CARUURTA AAN GAADHIN WAXBARASHADA

ISTICMAAL XASUUSIN

CARUURTA AAN GAADHIN WAXBARASHADU WAXAA GAABAN XASUUSTOOGA OO SI FUDUD AYAY U JEEDSAN KARAAN. WAXAY NOQON KARTAA INAAD KOLBA XASUUSINAYSO ILMCHAAGA SHAYADA DHAWR JEER MAALINTII. TUSAALE AHAAN, MARKA LAGU DHAWAADO WAKHTIGA BEERTA NASASHADA LAGA TAGAYO, WAXA AAD ISKU DAYDAA INAAD TIDHAAHDO 'ADELE, WAXAYU TAGAYNAA GURIGA DHAWAAN.' TANI WAXAY SIINAYSAA XASUUSIN U DHAW WAKHTIGA AAD BAXAYSAAN - 'ADELE, LABA JEER OO KALE KOR LEEXADA KADIBNA WAANU TAGAYNAA'.

QAABEE WADAAGISTA DAREENKA

HADII ILMCHAAGA AAN GAADHIN WAXBARASHADU UU GARANAYO SIDA HABDHAQANKIISU KU DAREENSIINAYO, WAXA DHICI KARTA INUU KU DAREEMO. MARKAA WAXA AAD ODHAN KARTAA, 'WAAN XANAAQAYAA MAADAAMA OO AY QAYLO BADAN JIRTO, OO KUMA HADLI KARO TALEEFANKA'. MARKA AAD WEEDHA KU BILAWDO 'ANIGA', WAXAY FURSAD U SIINAYSAA ILMCHAAGA KU OGAADO.

BADALKA DEEGAANKA

WAXA AAD BADANAA KAHOR IMAN KARTAA AMA YARAYN KARTAA HABDHAQANKA MUSHKILADA AH ADIGA OO BADALAYA DEEGAANKA ILMCHAAGA. TUSAALE AHAAN, HADII ILMCHAAGA AAN GAADHIN WAXBARASHU UU KA XANAAQI ILMCHAAGA OO KA DHAX GUUR GUURTA SHAXDA UU CIYAARIAYO, WAXA AAD ISKU DAYDAA INAAD U HESHO MEEL AAMINSAN OO UU ILMCHA AAN GAADHIN WAXBARASHADU UU UGU CIYAARIYO KARO IYADA O.